

OLIMPIADA DE LECTURĂ *LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ – LAV*
Etapa națională
București, 6 mai 2022
Nivelul I
(Clasele a IX-a și a X-a)

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de trei ore.

Citește cu atenție fiecare text, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

30 de puncte

LĂPTARUL DE LA MIEZUL NOPTII

de Andrei Kurkov

Kiev. Strada Vorovski. Apartamentul nr. 17

Deșteptătorul începu să sune în dormitorul Dariei Ivanovna la unu și jumătate noaptea. Se ridică hotărâtă din pat. Făcu un duș cald, băgându-și părul sub o cască de duș transparentă, adusă acum câțiva ani dintr-un hotel din Turcia. Îmbrăcată în halat intră la bucătărie și aprinse automat focul sub ceainic. Voia să bea cafea, dar își aminti de rugămintea insistentă a noului director al cafenelei, să nu mai bea cafea.

Afară bătea un vânt neobișnuit de rece. Și asta după câteva zile extrem de calde de primăvară! Dar în afara sunetului ce însoțea mișcarea aerului, nu se auzea nimic. Orașul dormea. La niciuna din ferestrele caselor pe lângă care trecea nu ardea lumina. Numai felinarele, alungând întunericul din jurul lor, subliniau pustietatea străzii.

În față, în stânga, luminau puternic zecile de becuri ale fațadei hotelului „Radisson” cu Skodele parcate în ordine impecabilă, decorate cu logo-ul hotelului.

Ajunse până la colțul cu Iaroslavov Val și strada Goncear și se opri brusc, deși semafoarele clipeau galben în această intersecție. O larmă agitată ajunse până la urechile Dariei Ivanovna și ea nu numai că se opri, dar se duse temătoare lângă peretele unei case cenușii, ca să rămână invizibilă în fața acestei surse de zgomot.

De jos, dinspre Piața Pobedi, năvăli în intersecție o mulțime de oameni nu prea înalți, care discutau ceva zgomotos din mers într-o limbă străină. După ce se uită mai bine, Daria Ivanovna își dădu seama că erau vietnamezi sau chinezi. Iar ei – vreo douăzeci sau puțin mai mult –, când au ajuns sus, la intersecție, au tăcut și au început să se uite cu atenție mai întâi în direcția Iaroslavov Val, apoi și în cealaltă. După aceea au schimbat câteva cuvinte păsărești și, trecând pe lângă Daria Ivanovna, lipită de perete, au pornit în direcția de unde tocmai venise Daria Ivanovna, spre strada Vorovski și piața Lvovskaia.

După ce a așteptat vreo două minute, Daria Ivanovna a traversat strada în diagonală și, luminată de becurile de la hotel, a pornit mai departe cu curaj.

Când a ajuns la „colțul celor trei cafenele”, a văzut Hummer-ul roz parcat spre perete, în dreapta coroanei. La ferestrele cafenelei ardea o lumină slabă. Se duse la ușă și, cu puțină sfială, ciocăni de trei ori.

Ușa se deschise. Un tânăr în costum și cravată dădu din cap în semn de salut și în tăcere îi făcu semn să vină după el.

Și se găsi din nou în cabinetul directorului – cam înghesuit, dar plăcut. Privirea i se duse imediat spre peretele din spatele noului director – un blond slăbuț de vreo patruzeci de ani, cu trăsături plăcute ale feței. Pe peretele din spatele lui, într-o ramă elegantă, atârna portretul soțului ei Edik. Aseară fotografia lui nu era pe perete!

Blondul, care se numea Nikita Lvovici, un prenume și un patronimic ușor de reținut, o rugă să se așeze vizavi de el. Îi turnă într-un pahar de cristal dintr-o carafă un lichid verzui.

— E suc de ierburi, tonică extraordinar, spuse el cu o voce moale, catifelată. Sunt foarte bucuros că ați venit! Și așa de punctuală! Soțul dumneavoastră, Eduard, se remarcă și el prin punctualitate! Nu am vrut

să vorbesc cu dumneavoastră în prezența străinilor, de aceea v-am rugat să veniți acum. Noaptea, de regulă, nu sunt străini! Beți, beți! Își coborî el privirea spre paharul de cristal.

Daria Ivanovna luă o gură de suc de ierburi și îi plăcu, deși nu era dulce. În gustul sucului ghici ceva cunoscut, dar din trecutul îndepărtat. Poate chiar din copilărie!

— Știți, noi apreciem foarte mult ce a făcut soțul dumneavoastră! Nici nu știți ce cercetări științifice serioase făcea în domeniul nostru...

— În domeniul dumneavoastră? întrebă Daria Ivanovna.

— Ei, da, dădu el din cap. Doar sunt colegul lui. Am făcut câte ceva împreună...

Daria Ivanovna se uită încurcată. Își spuse: „Ce putea face Edik împreună cu un director de cafea?”

— Probabil vă gândiți că sunt barman? zâmbi Nikita Lvovici, ghicind gândurile musafirei. Nu, sunt farmacist amator. Și apropo, asta nu mai e o cafea!

— Dar ce?

— Aici va fi un club de noapte cu circuit închis, pentru farmaciștii patrioți. De noapte în sensul bun al cuvântului! Aici vor veni acei farmaciști care, ca și soțul dumneavoastră, cred că țara noastră poate fi vindecată. Am primit sarcina să vă întreb dacă sunteți de acord să fiți președinte de onoare al clubului nostru. În memoria soțului dumneavoastră! Toți vă respectă! Veți putea da jos coroana de pe perete peste două săptămâni. Atunci va fi gata și placa memorială din marmură, cu un basorelief al soțului dumneavoastră.

„Președinte?”, se gândi Daria Ivanovna. Și-și aduse aminte de Edik. Și de cel viu, și de cel nemișcat, care stătea în fotoliu în fața ușii de la balcon. Desigur, avea multe secrete față de soția sa. Și se pare că nu toate aveau legătură cu femeile!

— Bine, Daria Ivanovna dădu din cap.

— Mulțumesc, zâmbi Nikita Lvovici. Toți o să fie foarte bucuroși! Iar acum trebuie să mă scuz față de dumneavoastră. Mai țineți minte că, într-o noapte, în farmacie, în cabinetul soțului dumneavoastră, era dezordine?

Daria Ivanovna căzu pe gânduri. Nu ținea minte nicio dezordine, dar își aminti altceva.

— Vă gândiți la jaf? întrebă ea.

— Ei, nu i-aș spune așa. Pur și simplu am luat tot ce am putut din cabinet, ca lucrările lui să nu ajungă la oamenii din partidul politic care a plătit ultimele lui experimente! Desigur, trebuia să găsim totul repede, de aceea am lăsat dezordine în urma noastră... Vă rog să ne scuzați!

Daria Ivanovna își aduse aminte de bătrânică speriată de moarte, care lucrase mulți ani în farmacia lui Edik.

— Da, apropo, noi am cumpărat farmacia! imediat în vocea blondului răsună mândria. O mândrie extrem de clară pentru Daria Ivanovna. Primise pentru farmacie de două ori mai mult decât se așteptase!

— Mai am o rugămintă la dumneavoastră! continuă Nikita Lvovici. Probabil că acasă a rămas arhiva soțului dumneavoastră. Caiete de notițe, jurnale, corespondență. Nu ați putea preda totul clubului nostru, să ne uităm pe cercetările lui din domeniul farmaceutic și să le continuăm? Planificăm să facem aici și un mic muzeu. Tot cu circuit închis, numai pentru ai noștri.

Daria Ivanovna dădu din cap.

Nikita Lvovici se ridică de la masă. O conduse la ușă. Acolo îi întinse mâna.

— O să vă sunăm mâine, promise. Mai bine zis, deja azi! Toate cele bune!

Daria Ivanovna se întoarse acasă cu un sentiment cu totul nou. Deodată începu să-i placă strada nocturnă. Nu mai simțea nicio picătură de frică față de orașul adormit. Dimpotrivă, acum părea un bebeluș adormit. Simțea tandrețe, voia să-l mângâie, să îmbrățișeze acest oraș drag și mare, făcut ghem.

Și, deodată, undeva alături, poate într-una din curțile vecine, răsună un urlet de pisică, tăios și puternic. Daria Ivanovna se opri. Îngheță. Mai auzi un zgomot, dar nu mai era așa de puternic. După aceea se lăsa iar liniștea, binevoitoare și deloc încordată. Și Daria Ivanovna își continuă drumul gândindu-se la Edik, soțul ei, cu tandrețe și tristețe.

Traducere din limba rusă de Antoaneta Olteanu

A. (2 puncte: 0,5 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Soțul Dariai Ivanovna se numește:

- Eduard.
- Iaroslav.
- Nikita.
- Voroski.

2. Când a ajuns la „colțul celor trei cafenele”, Daria Ivanovna a văzut:

- a. casa cenușie.
- b. hotelul Radisson.
- c. Hummer-ul roz.
- d. Skodele parcate.

3. Pe peretele cafenelei, Daria Ivanovna observă:

- a. brevetul de farmacist amator.
- b. ceasul soțului său.
- c. portretul soțului său.
- d. placa memorială a soțului său.

4. Nikita Lvovici o cheamă la cafea pe Daria Ivanovna pentru:

- a. a o supune unui interogatoriu.
- b. a-i propune președinția clubului.
- c. a o obliga să cedeze farmacia.
- d. a-i vinde o parte din farmacie.

B. (4 puncte: 0,5 puncte pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei din text, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos.

--	--	--	--	--	--	--	--

- 1. Daria Ivanovna este rugată să cedeze arhiva soțului său.
- 2. Daria Ivanovna se intersectează pe stradă cu o mulțime de oameni nu prea înalți.
- 3. Daria Ivanovna își amintește de jaf.
- 4. Daria Ivanovna simte orașul ca pe un bebeluș adormit ieșind în stradă.
- 5. Daria Ivanovna i se oferă să bea un suc de ierburi.
- 6. Daria Ivanovna se întreabă ce ar fi putut face soțul său alături de un director de cafea.
- 7. Daria Ivanovna este întâmpinată de un tânăr în costum și cravată.
- 8. Daria Ivanovna se trezește la ora unu și jumătate noaptea.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare din cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare din următoarele cerințe:

- 1. Precizează orașul în care locuiește Daria Ivanovna.
- 2. Menționează ce băutură voia să își prepare Daria Ivanovna.
- 3. Explică motivul pentru care Nikita Lvovici îi propune Daria Ivanovna să-i cedeze arhiva soțului său.
- 4. Prezintă, în maximum 10 rânduri, semnificația secvenței: „Și, deodată, undeva alături, poate într-una din curțile vecine, răsună un urlat de pisică, tăios și puternic. Daria Ivanovna se opri. Îngheță. Mai auzi un zgomet, dar nu mai era așa de puternic. După aceea se lăsă iar liniștea, binevoitoare și deloc încordată”.

D. (12 puncte)

Ai citit pe un blog o recenzie a cărții lui Kurkov, în care se regăsește următoarea afirmație: „un text despre Ucraina de azi, narat chirurgical-realist, dar nu lipsit de inserturi simbolice, cu un mix cuceritor și emoționant de situații grotești și copleșitoare secvențe de viață. O poveste-puzzle, despre oameni și motani, despre singurătate și dragoste, despre istoria cea mică din rama Istoriei celei mari. O carte care se citește pe nerăsuflăte, cu hohote de râs și scrâșnete de ciudă, empatic și jucăuș”.

Redactează un text, de maximum 30 de rânduri, în care să prezinți reacția pe care ți-a provocat-o lectura acestei recenzii. În redactarea textului, vei avea în vedere formularea a două argumente care să îți susțină punctul de vedere, valorificând și fragmentul dat.

Adina: Se spune că fiecare moment pe care îl petrecem online: vizitarea unui website, o achiziție online, o conversație pe chatul unei rețele sociale ori într-un joc, utilizarea unui motor de căutare sau postarea pe rețele sociale, lasă o urmă a activității noastre online. Ba chiar din momentul deschiderii computerului, dacă acesta este conectat la o rețea și avem aplicații care se deschid automat, începem să transmitem informații despre noi în largul spațiu al internetului. Am citit undeva că identitatea noastră online se formează în timp și e construită din conturile, relațiile, atributele noastre online, ceea ce face ca granița dintre viața digitală și cea fizică să se anuleze, iar cele două identități, cea fizică și cea digitală, ajung să se întrepătrundă. Nu știu dacă este tocmai așa, dar dacă ceea ce se spune este un adevăr, atunci fiecare utilizator al internetului se află într-o situație care îl vulnerabilizează.

Lucian: Este adevărat, comportamentul nostru digital și prezența noastră în mediul online lasă urme persistente în spațiul digital. Profilul oricărui dintre noi realizat pe o rețea socială oferă informații personale, la fel și conturile pe care le creăm pe website-uri, fotografiile pe care le postăm online (sau pe care le postează ceilalți), tot ce spunem sau ce se spune despre noi în mediul online, contribuțiile noastre pe rețelele sociale și pe forumuri, toate acestea alcătuiesc amprenta noastră digitală. Este bine să știți că această amprentă poate fi văzută cu ușurință de oricine este interesat și are un set de abilități digitale de nivel mediu. De fiecare dată când adăugați informații despre noi pe internet sau când altcineva adaugă informații despre voi nu facem sau nu face altceva decât să ne mărească amprenta digitală. Și amprenta aceasta este persistentă, nu glumă! Iar pe lângă amprenta digitală activă, care se referă la participarea conștientă și asumată la activități online (alegerea de a fi membru al unei comunități, împărtășirea informației despre noi, navigarea online, în scopuri de informare, distracție sau pentru a face cumpărături), mai există și o amprentă digitală pasivă. Aceasta se referă la datele generate de algoritmi, prin analiza comportamentelor noastre online, ori la informații făcute publice de alți utilizatori, precum istoricul de navigare, cookie-uri (acele mici seturi de informații utilizate de website-uri pentru a personaliza informația pe care o primim și tagurile).

Miriam: Lucian, dă-mi voie să mă îndoiesc. Știu că lucrurile pe care le facem online pot fi copiate, salvate sau împărtășite de alte persoane, dar mai știu și că pot să-mi șterg fotografiile și comentariile postate, chiar profilul de pe orice rețea socială sau conturile de pe diverse site-uri. Le șterg și gata, a dispărut și amprenta mea. Nu poți să mă convingi că internetul e mai presus de voința mea! Apoi mai știu și că există dreptul de a fi uitat, reglementat de legislația europeană. Asta înseamnă că am dreptul de a solicita și de a obține din partea operatorilor ștergerea datelor cu caracter personal care mă privesc.

Cosmin: Miriam, ai dreptul să te îndoiești, dar lucrurile nu sunt atât de simple pe cât par. În primul rând, informațiile pe care le împărtășim despre noi online rămân stocate undeva pe Internet, chiar dacă le ștergem. Uite, chiar dacă îți închizi contul de Facebook, el este de fapt arhivat. În mediul online pierdem ușor controlul asupra informațiilor despre noi. Și mai e și furtul de identitate: în ultimii ani s-a observat o tendință de creștere a furtului de identitate online, cu scopul de a victimiza – și aici puteam include vătămarea, hărțuirea, umilirea online, șantajul, constrângerea etc. Cred că încă nu ai participat la niciun seminar despre siguranța pe internet, ai fi aflat despre toate acestea... În al doilea rând, da, din 2018 este în vigoare celebrul GDPR, adică Regulamentul general privind protecția datelor și da, conform articolului 17 avem dreptul de a fi uitați, adică avem dreptul la ștergerea datelor. Da, putem solicita ca anumite adrese URL să fie șterse de pe motoarele de căutare pentru a nu mai apărea în rezultate. Însă chiar dacă acest lucru se întâmplă, informația rămâne stocată, doar că nu mai apare la căutare. În plus, este de asemenea posibil ca informația să fi fost deja copiată și salvată în altă parte. Așa că Lucian are dreptate: amprenta digitale e a naibii de persistentă!

A. (8 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe, prin valorificarea textului dat.

1. Numește comentatorul care manifestă neîncredere în ceea ce privește persistența amprentei digitale.
2. Precizează un fapt invocat de Cosmin în cadrul celui de al doilea argument formulat.
3. Menționează contextul în care amprenta digitală poate crește.
4. Explică, valorificând răspunsul lui Lucian, diferența dintre amprenta digitală activă și cea pasivă.

B. (12 puncte)

În intervenția sa, Miriam a formulat următorul enunț: „Nu poți să mă convingi că internetul e mai presus de voința mea!” Redactează un text de cel mult 20 de rânduri, care să continue seria de comentarii date, și

prin care să încerci să o convingi pe Miriam asupra puterii internetului, folosind un exemplu din experiența personală.

SUBIECTUL al III-lea

10 puncte

(Se vor acorda câte 2 puncte pentru cerințele 1 și 2 și 6 puncte pentru cerința 3.)

Privește imaginea, apoi răspunde la cerințele formulate.

1. Menționează, într-un enunț, rolul axei temporale incluse în afiș.
2. Prezintă o asemănare care se poate stabili, în cadrul afișului, între crap și doza de aluminiu.
3. Explică, într-un text de cel mult 15 rânduri, relația dintre enunțul „Și sunt unele reflexii care rămân mult timp în urmă” și scopul campaniei căreia îi aparține afișul.

